

ALGUNES NISSAGUES D'APOTECARIS MANRESANS DELS SEGLES

XVII - XVIII

CORNET i ARBOIX, Ramon N.

ARSAGUET (1672-1798)

Quan parlem de nissagues farmacèutiques manresanes, pensem sobretot en les dels ESTEVE, que començà el segle XVIII i continua encara els nostres dies. Aquesta, però, no és l'única. Existiren altres nissagues a la nostra ciutat, si bé no tant llargues com l'esmentada de la família Esteve.

A començament de l'any 1672 trobem el primer document que ens parla de l'apotecari Jaume Arsaguet, que es casà amb la vídua d'un altre apotecari d'Igualada, Francesc Prat, i es convertí així en usufructuari dels béns que heretà la seva muller.

L'any 1681 morí aquesta esposa de nom Agnès, filla d'un notari barcelonés de cognom Corrons. En el seu testament deixa el seu marit usufructuari dels seus béns i hereu universal a Nostre Senyor Jesucrist, prova evident que no va tenir cap fill en el seu matrimoni amb Jaume Arsaguet.

L'any 1682, aquest apotecari es tornà a casar, aquesta vegada amb Dorotea March, filla del candeler de cera Joan March. L'any 1688, el nou matrimoni va ser condemnat per la Reial Audiència del Principat de Catalunya a pagar 250 lliures més 65 d'interessos a l'antic cunyat Francesc Corrons, capità d'Infanteria, tal i com manaven els capítols matrimonials signats quan la seva primera muller es casà amb l'apotecari Prat d'Igualada. Per tal de poder pagar aquesta quantitat, Jaume Arsaguet es va veure obligat a hipotecar la seva botiga d'Apotecari. Aquesta adversa situació només va poder ser superada amb la venda d'alguns censals i propietats.

El matrimoni Arsaguet va tenir un únic fill baró anomenat Francesc, que també esdevindria apotecari.

Jaume Arsaguet deixà d'existir l'any 1708 i va ser substituït en l'apotecaria pel seu fill Francesc Arsaguet i March. Tant la mare com el fill restaren aclaparats per una

sèrie de deutes que els obligà a vendre, a carta de gràcia, la seva casa situada a la Plaça Pública, prop de la Baixada del Pópol.

Segons ens explica el Dr. Ramon Jordi, el 2 d'abril de 1710, el protomèdic Francesc Sampera inspeccionà l'apotecaria de la vídua Dorotea Arsaguet amb la presència del seu fill Francesc. Per l'acta aixecada sabem que ambdós foren advertits que durant tres dies no despatxessin medicaments, que tanquessin l'apotecaria fins que se'n fes càrrec el fill Francesc quan hagués obtingut el títol de mestre apotecari. Francesc Sanpera qualificà l'estat de l'apotecaria Arsaguet com a dolent. Tots aquests problemes es resolgueren favorablement, segons es desprèn dels documents que hem trobat del Col·legi d'Artistes, signats pel mestre apotecari Francesc Arsaguet a partir de l'any 1712.

Aquest apotecari es casà amb Teresa Pedrals, que morí molt aviat, l'any 1714, però deixant un fill anomenat Anton. L'any 1717 Francesc Arsaguet es tornà a casar, i ho va fer amb Cecília Davesa, filla d'un adroguer manresà. D'aquest matrimoni va néixer un fill, Jaume, que seria el futur apotecari continuador de la nissaga dels Arsaguet.

L'any 1737 morí Francesc Arsaguet. La seva vídua Cecília es tornà a casar ràpidament amb un jove apotecari, Francesc Parera, creant d'aquesta manera molts problemes d'interpretació del testament del seu marit. Sigui com sigui, per evitar mals majors, el nou matrimoni i l'apotecari Jaume Arsaguet arribaren a un acord pel repartiment dels béns del difunt Francesc Arsaguet. Jaume Arsaguet lliurà al matrimoni Parera 100 lliures, alguns mobles i la botiga d'Apotecari situada a la Plaça Pública.

Jaume Arsaguet es casà amb la filla d'un apotecari que vivia al carrer de Sobrerroca, anomenat Dionís de Bertran. D'aquest matrimoni naixeren dos fills, Dionísia i Fèlix. Amb el temps tornaren a la Plaça Pública i establiren la seva apotecaria en el segon pis de la casa, on quedà la seva mare i el seu padastre.

D'aquesta època és el Receptari que el Dr. Suñer trobà a Madrid i del qual la Delegació del Col·legi de Farmacèutics a Manresa va fer donació a l'Arxiu Històric de la Ciutat.

Quant Jaume Arsaguet es quedà vidu, es casà amb Magdalena Pujades, vídua de Tadeus Claret de Sallent, i l'any 1769, el seu fill Fèlix, que ja era mestre apotecari, ho féu amb Francesca Claret, filla de la seva madrastra. L'any 1782 morí Jaume Arsaguet sense fer testament. El seu fill Fèlix es va fer càrrec de l'apotecaria que, per l'inventari trobat, se sap que estava en unes condicions molt dolentes. Ofegat per nombrosos deutes, es va veure obligat a vendre's gradualment tot el patrimoni, amb la casa de la Plaça, fins i tot.

Aquest fou l'acabament de la nissaga Arsaguet, que va començar l'any 1672 i s'estingí a les darreries del segle XVIII, amb una durada de 126 anys, aproximadament.

DAVI (1622-1757)

Una altra nissaga important és la de la família Daví. El primer document que ens parla d'un Joan Daví apotecari data del 30 de juliol de 1622, i és una àpoca de 40 lliures i 10 sous per medicaments venuts a la seva apotecaria. Fins l'any 1647 no trobem documentació de cap Daví. Aquest any un Joan Daví, "mestre de llegir i escriure", nascut a Manresa però resident a Girona, estableix una concòrdia amb el seu germà Daniel Daví, prevere i manresà, per repartir-se l'heretat del pare, Pere Màrtir Daví, cotoner. Novament l'any 1659 un Joan Daví, jove apotecari, ordena procurador a Joan Daví, mestre, el seu pare, habitant a Reus, la qual cosa fa suposar que aquest apotecari fou nét de l'altre trobat l'any 1622. Durant uns anys trobem testimonis de diverses transaccions comercials d'aquest apotecari. L'any 1679 morí Joan Daví, major de dies, i el seu fill gran Pere Màrtir Daví, germà de l'apotecari Joan va fer l'inventari dels seus béns.

Pere Màrtir Daví morí l'any 1699, deixant hereu universal al seu germà apotecari que estava establert a la Plaça Pública o Major. L'any 1707, l'apotecari Joan Daví redactà el seu testament, últim document de la seva vida, ja que morí al cap de pocs dies. L'heretat universal recaigué en el seu fill primogènit i també apotecari, Joan Ignasi Daví.

L'any 1711 es casà amb Josepa Vilaseca, filla d'un apotecari de Calaf. A partir de 1718, comencen a aparèixer documents que demostren que Joan Ignasi Daví va merèixer la confiança del rei Felip V, el qual l'anomenà Regidor Perpetu de la ciutat de Manresa. Junt amb els seus companys, tots ells "botiflers" aprovaren una preposició per demanar comptes als consellers i regidors del règim anterior.

Una missió important va ser encarregada, l'any 1739, a l'apotecari Joan Ignasi Daví. Es tractava de la supervisió de la construcció de la nova casa ciutat a la Plaça. En un informe lliurat a l'Ajuntament es queixa el Regidor Daví, de la lentitud de les obres i la poca qualitat de la pedra que era excessivament salina, pedra que sortia del mateix lloc de la construcció. Enguany, en el 251 aniversari de la seva construcció, se n'està refent la façana principal.

Novament l'any 1756, l'Ajuntament el comissionà per a la inspecció de la pavimentació de la Plaça Major, que s'estava fent molt lentament.

El dia 31 d'agost de l'any 1757 morí Joan Ignasi Daví que en no tenir fills barons, acabà amb aquesta nissaga que durà des de l'any 1622 fins al 1757 (135 anys).